

Б'Є ДЖЕРЕЛОМ ЕНЕРГІЯ НЕСПИННО!
(До 85-річчя від народження Богдана Надраги)

„У ту жовтневу ніч з 20 на 21 1947 року я довше засидівся за роботою. Мати чергувала в лікарні, батько і сестра вже відпочивали. Із задуми мене вирвали різкий тривалий дзвінок та стукіт до вхідних дверей. У квартиру увійшли підполковник МВС, озброєні солдати та кілька молодих людей у цивільному одязі. Автоматники зупинилися біля батькового ліжка, інші непрохані гості почали обшук, що мав, очевидно, формальний характер. Закінчивши ревізію, веліли нам збирати клунки. Дозволили взяти стільки речей і продуктів, скільки самі зуміємо нести... Після того підполковник заявив, що згідно з рішенням влади нашу родину висилають у віддалені області Союзу, а майно конфіскують... Так нежданно стався різкий поворот у долі нашої родини. Почався новий період нашого життя...“ — згадує Богдан Надрага.

Маму Теодозію Туну-Надрагу взяли просто з чергування з обласної лікарні. Богдан Олександрович разом з родиною відбув у місто Анжеро-Судженськ „за содействие бандам ОУН навечно“. В Сибіру спочатку влаштувався на фізичну роботу, а з січня 1948 року отримав дозвіл працювати дільничим педіатром. Любов Гоцко-Ней з повагою і співчуттям пише:

„У чужому краї минули його дванадцять молодих літ. Але й там Надраги не розтратили високого почуття людської гідності і в тяжких умовах проявляли мужність, стійкість. До них горнулися спецпереселенці, серед яких були татари, німці, росіяни, прибалтійці. Їхнє помешкання було своєрідним осередком товариського життя, з'єданого чужиною. Часто в них були Михайло Скорик, Петро Коструба, Володимир Зубрицький, Ольга Зубрицька, лікарі Дмитро Стасів, Микола Тимчишин, Платон Лушпинський, студенти-медики Віра Чепіга і Софія Перун“.

Богдан Надрага закінчив лікувальний факультет Львівського державного медінституту в 1945 році, до 1947 року навчався в аспірантурі на кафедрі нормальної фізіології, залишився на кафедрі асистентом... В Анжеро-Судженську разом із сестрою возив гній і воду. Злочинів ніяких не скоїли. Неволя стала платою за зразкове навчання та високоморальні засади.

Нове випробування чекало в рідному краю. Родину не прописували у Львові, не давали роботи, помешкання.

Богдан Надрага мав скерування у Славське. Коли головний лікар дізнався, хто він і звідки, то відмовився зараховувати його на посаду. Митарства в пошуках роботи закінчилися тим, що повернувся у Сибір. Знайшлися добрі люди, і батьків прописали в Самборі. Останні свої роки Теодозія Туна-Надрага провела у Львові. Хоч їй ішов 84-й рік, а мала добру пам'ять, зберегла в тілі енергію, лиш трагічний випадок обірвав її життя.

Тавро „репресований“ довго було Богдану Надрозі на заваді. Він бачив повстанців, мати і він допомагали їм ліками, вірили, що їхня боротьба за самостійність України є чесна, справедлива. Відчув на собі всю дикість комуністичного режиму. І хто зна, як би повернулася його доля, якби не Юліян Децик, професор Львівського медінституту. Богдан Олександрович згадує його з особливим теплом, адже ця людина не боялася клопотати про працевлаштування. В тяжкі дні репресій у Львові надали захист, дах над головою батькам Богдана — Олександрові та Теодозії — вірні, добрі, відважні друзі Анна Рудницька з її дорогою матір'ю у своєму домі на Верхньому Личакові. Відтоді життя Богдана Олександровича нерозривно пов'язане із Самбором, з 3 дитячою лікарнею.

Не одна мати може сказати, що її дітям пощастило — біля лікарняних ліжок день і ніч був добрий лікар Богдан Надрага. Задля здоров'я маленьких пацієнтів він жертвував особистим, сімейним. Поруч була його дружина Мирослава Григорівна, теж педіатр. Не раз життя, яке тільки починалося, висіло на волосинці... вони його рятували, а на ліки виділяв власні гроші.

У жовтні 1989 року Богдан Олександрович реабілітований. З 1993 року проживає у Львові, працює лікарем-методистом ЛОДКЛ. Член Товариства політв'язнів і репресованих. З 1993 по 1995 рік — головний лікар Народної лікарни імені Митрополита Андрея Шептицького. Член УЛТ у Львові і член НТШ з 1990 року. Голова суду лікарської честі (1992—1996 рр.), член Головної управи УЛТ у Львові (1996—2000) і перший заступник голови УЛТ (з 1998 р.). З 2000 року — голова Українського лікарського товариства. Почесний член УЛТ з 1996 року. У 2002 році нагороджений Почесною грамотою Блаженнішого Любомира, Верховного Архієпископа Львівського, Митрополита Києво-Галицького, кардинала Української Греко-Католицької Церкви Гузара за участь у відновленні Народної лікарни імені Андрея Шептицького. 2007 року доктор Богдан Надрага нагороджений медаллю „За активну діяльність в УЛТ“. Щиро вітаємо!

Тихо і скромно виконує своє завдання на землі. Себе не бачить поза Лікарським товариством. Його думки випереджають події. Коли у скрутний час Львів готувався до СФУЛТу, здавалося, що смерть голови УЛТ Юрія Гаврилюка припинить всяку діяльність. Тоді виринула постать Богдана Надраги. Мужньо і дуже діяльно прийняв на себе обов'язки

підготування до міжнародного з'їзду Світової федерації українських лікарських товариств. І нині, коли наближається 100-річчя створення УЛТ, ініціатором відзначення визначної дати і найактивнішим генератором ідеї є доктор Богдан Надрага.

„Богдан Олександрович є незамінним членом Управи, де він відіграє стабілізуючу роль. Його моральний авторитет, помножений на величезний життєвий досвід, високо цінують колеги з Лікарського товариства“, — заявляє Борис Білинський.

Доктор Богдан Надрага є взірцем для наслідування усіма нами. Многая літа!

Лікарська комісія НТШ

**БОГДАНУ НАДРАЗІ — ЛЮДИНІ,
ГРОМАДЯНИНУ, ЛІКАРЕВІ**

Шановний пане Ювіляре!
Літа, літа, як скоро ви минули,
Лиш в пам'яті залишилися вкарбовані...
Історією рідної землі
Було все життя Ваше гартоване.
Літа дитячі, юности пора
Великими надіями наповнені –
Шальною бурею по них пройшла війна,
А далі — далі вікна заграбовані...
Замість халата білого — пурга,
І білий холод у шаленім герці,
Але й там Ви людям помагали
Не лише розумом та ліками, а й серцем.
А потім були довгі літа
На рідній, несвоїй землі,
Ви про грядущі покоління дбали,
І свято вірили, що будуть вільними вони.
Ви дочекались — збулася Ваша мрія!
Воскресла Україна з небуття,
Б'є джерелом у Вас енергія неспинно,
І для громади все Ваше життя.
А час летить, літа – мов місяці,
Карбуються на Вашому скрижалі...
Нехай Господня воля на землі
Дарує довгі роки Вам й надалі!

Зеновій-Тарас Масний